

Čou En-laj (1898-1976) :)

Čínsky premiér, ktorý pomohol rozvoju užších vzťahov so západnými štátmi.

Čou sa narodil v mandarínskej rodine, študoval v Japonsku, kde sa ako stúpenec radikálnych myšlienok dostal do väzenia. V rokoch 1920-1922 študoval vo Francúzsku, kde vstúpil do komunistickej strany. Roku 1924 sa vrátil do Číny a stal sa zástupcom veliteľa pre politické veci na vojenskej akadémii Kuomintangu v Chuang-pchu, ktorej veliteľom bol Čankajšek. Roku 1927 Čou zorganizoval generálny štrajk v Šanghaji, ktorý otvoril mesto postupujúcim Čankajškovým silám. Potom však Čankajšek proti komunistom zasiahol a dal popraviť mnohých svojich niekdajších spojencov. Po úteku do Ťiang-si sa Čou zúčastnil na tzv. Dlhom pochode a stal sa poradcom Mao Ce-tunga. V decembri 1936 bol Čankajšek uväznený svojimi generálmi (tzv. Si-anský incident.), ktorí chceli zastaviť občiansku vojnu s komunistami a spojiť sa s nimi proti Japonsku, ktoré predtým zaútočilo na Mandžusko. Čou sa stal hlavným styčným dôstojníkom komunistov v Kuomintangu a zostal ním až do japonskej kapitulácie roku 1945. Keď roku 1949 bola založená Čínska ľudová republika, stal sa ministerským predsedom a do roku 1958 pôsobil aj ako minister zahraničia. Hral hlavnú úlohu na Ženevskej konferencii roku 1954, ktorá ukončila Indočínsku vojnu, aj na Bandunskej konferencii, na ktorej bola vytvorená skupina nezúčastnených ázijských krajín. V 70. rokoch sa Čou usiloval o obnovu kontaktov Číny zo Západom. Patril k prvým stúpencom modernizácie, neskôr podporovanej Teng Siao-Pchingom.